

VOORONTWERP VAN WET

betreffende de aanpassing van het leeftijdscriterium van 21 naar 18 jaar voor de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming.

MEMORIE VAN TOELICHTING

SAMENVATTING

Het Grondwettelijk Hof heeft geoordeeld dat de vereiste dat een meerderjarige persoon met een handicap, 21 jaar oud moet zijn om een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratietegemoetkoming te kunnen ontvangen, discriminerend is. Het leeftijdscriterium wordt verlaagd naar 18 jaar.

TOELICHTING

DAMES EN HEREN,

Het doel van dit ontwerp is de aanpassing van het leeftijdscriterium dat van toepassing is bij de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming.

Het Grondwettelijk Hof heeft in haar arrest van 9 juli 2020 een antwoord gegeven op de prejudiciële vraag omtrent artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap, gesteld door het arbeidshof van Henegouwen, afdeling Bergen en heeft bepaald dat het leeftijdscriterium dat momenteel bepaald is op 21 jaar ongrondwettelijk is.

Ten eerste zijn de redenen die in 1987 de vaststelling van het leeftijdscriterium van 21 jaar rechtvaardigden, vandaag de dag niet meer relevant, gezien de ontwikkelingen die zich sindsdien hebben voorgedaan en met name het feit dat de wettelijke meerderjarigheid en de minimumleeftijd voor het recht op maatschappelijke integratie nu zijn vastgesteld op 18 jaar.

Vervolgens is het Hof van oordeel dat de samenhang met het stelsel van de bijkomende kinderbijslag, dat

AVANT-PROJET DE LOI

relatif à l'adaptation du critère d'âge de 21 à 18 ans pour l'allocation de remplacement de revenus et l'allocation d'intégration.

EXPOSE DES MOTIFS

RESUME

La Cour constitutionnelle a jugé discriminatoire la condition selon laquelle une personne handicapée majeure doit avoir 21 ans pour pouvoir percevoir une allocation de remplacement de revenus ou une allocation d'intégration. Le critère d'âge est abaissé à 18 ans.

DEVELOPPEMENTS

MESDAMES, MESSIEURS,

Le présent projet a pour but d'adapter le critère d'âge applicable à l'allocation de remplacement de revenus et à l'allocation d'intégration.

Dans son arrêt du 9 juillet 2020, la Cour constitutionnelle a répondu à la question préjudicielle concernant l'article 2 de la loi du 27 février 1987 relatif aux allocations aux personnes handicapées posée par le Tribunal du travail du Hainaut, division Mons, et a stipulé que le critère d'âge actuellement fixé à 21 ans était anticonstitutionnel.

Premièrement, les raisons qui justifiaient en 1987 la fixation du critère d'âge à 21 ans ne sont aujourd'hui plus pertinentes au vu des évolutions qui ont eu lieu depuis lors, et notamment du fait que la majorité légale et l'âge minimal pour le droit à l'intégration sociale sont aujourd'hui fixés à 18 ans.

Par conséquent, la Cour est d'avis que la cohérence avec le régime des allocations familiales

geldt tot 21 jaar, geen voldoende argument vormt voor handhaving van het leeftijdscriterium van 21 jaar. De federale wetgever is, sinds de zesde staatshervorming, hier niet meer bevoegd voor en de gemeenschappen kunnen hun beleid in overeenstemming brengen met een wijziging van bovengenoemd leeftijdscriterium.

Ten slotte oordeelde het Hof dat de doelstelling om personen met een handicap aan te moedigen hun opleiding zo lang mogelijk voort te zetten zeker legitiem is, maar dat het leeftijdscriterium van 21 jaar niet relevant is om dit te bereiken.

Het feit dat de minimumleeftijd voor de toekenning van een inkomensvervangende tegemoetkoming en een integratietegemoetkoming voor personen met een handicap die de meerderjarigheid hebben bereikt, op 21 jaar is vastgesteld, is in strijd met artikel 10 en 11 van de Grondwet volgens het Grondwettelijk Hof.

De minimum leeftijd waarop een persoon met een handicap recht kan hebben op een inkomensvervangende tegemoetkoming of een integratie tegemoetkoming wordt verlaagd naar 18 jaar.

Het oordeel van het Grondwettelijk Hof heeft geen retroactieve werking. De aanpassing van het leeftijdscriterium geldt vanaf 1 augustus 2020. Het leeftijdscriterium van 18 jaar wordt toegepast voor de aanvragen die plaatsvinden vanaf deze datum. De dienst zal de dossiers van de personen met een handicap, waarvan de aanvraag voor 1 augustus 2020 plaatsvond maar van wie de aanvraag behandeld en beslist werd na 1 augustus 2020 en het gewijzigde leeftijdscriterium een positieve invloed heeft op het recht op een tegemoetkoming, ambtshalve herzien.

De ingangsdatum van de bepaling, d.w.z. de datum waarop gehandicapten kunnen claimen dat ze ten minste de leeftijd van 18 jaar hebben bereikt om een inkomensvervangende tegemoetkoming en/of integratietegemoetkoming te ontvangen is vastgesteld op 1 augustus 2020.

Dit is de eerste dag van de maand is die volgt op het antwoord, van het Grondwettelijk Hof, op de prejudiciële vraag in haar arrest van 9 juli 2020.

supplémentaires, applicable jusqu'à 21 ans, ne constitue pas un argument suffisant pour justifier le maintien du critère d'âge de 21 ans. Depuis la sixième réforme de l'État, le législateur fédéral n'est plus compétent en cette matière et les Communautés sont libres d'adapter leur politique à une révision du critère d'âge précité.

Enfin, la Cour a jugé que l'objectif qui consiste à inciter les personnes handicapées à poursuivre leur scolarité le plus longtemps possible est certainement légitime, mais que le critère d'âge de 21 ans n'est pas pertinent pour atteindre cet objectif.

Selon la Cour constitutionnelle, le fait que l'âge minimal pour l'octroi d'une allocation de remplacement de revenus et d'une allocation d'intégration aux personnes handicapées majeures soit fixé à 21 ans est contraire aux articles 10 et 11 de la Constitution.

L'âge minimal auquel une personne handicapée peut avoir droit à une allocation de remplacement de revenus ou à une allocation d'intégration est abaissé à 18 ans.

Le jugement de la Cour constitutionnelle n'a pas d'effet rétroactif. L'adaptation du critère d'âge est d'application à partir du 1er août 2020. Le critère d'âge de 18 ans sera appliqué aux demandes introduites à partir de cette date. Le service procédera à la révision d'office des dossiers des personnes handicapées dont la demande a été introduite avant le 1er août 2020, mais dont le traitement et la décision sont postérieurs au 1er août 2020 et pour lesquels la révision du critère d'âge a une influence favorable sur le droit à une allocation.

La date de prise d'effet de la disposition, c'est-à-dire la date à partir de laquelle les personnes handicapées pourront commencer à se prévaloir d'avoir atteint l'âge de 18 ans au moins pour bénéficier d'une allocation de remplacement de revenus et/ou d'une allocation, a été fixée au 1er août 2020.

Cette date correspond au premier jour du mois suivant la réponse de la Cour constitutionnelle à la question préjudicielle dans son arrêt du 9 juillet 2020.

Deze keuze beantwoordt aan de bezorgdheid om een redelijk evenwicht te bewaren tussen de noodzaak om een situatie die als strijdig met de grondwet wordt beschouwd zo snel mogelijk te verhelpen en de bekommernis om de rechtszekerheid van bestaande situaties te waarborgen, rekening houdend met de verwachtingen uit hoofde van de betrokken personen.

De drie uitzonderingen die golden om iemand gelijk te stellen met iemand van 21 jaar blijven gelden:

1. Gehuwd zijn of gehuwd geweest zijn
2. Een of meer kinderen ten laste hebben
3. De handicap is ontstaan na de stopzetting van het recht op kinderbijslag

De personen die onder deze uitzonderingen vallen, zullen vanaf 1 augustus gelijkgesteld worden met iemand van 18 jaar.

Het valt onder de bevoegdheid van de gemeenschappen om rekening te houden met deze wetswijziging in het kader van de toekenning van de (verhoogde) kinderbijslag die momenteel kan worden toegekend tot de leeftijd van 21 jaar.

Er wordt in deze wet een mogelijkheid tot delegatie aan de koning voorzien zodat er in de toekomst eventueel bijkomende voorwaarden aan het leeftijdscriterium kunnen worden gekoppeld.

COMENTAAR BIJ DE ARTIKELEN

TITEL I. - Voorafgaande bepaling

Artikel 1.

Artikel 1 beoogt de constitutionele grondslag van het wetsontwerp.

Art. 2.

Artikel 2 verlaagt het leeftijdscriterium van 21 jaar naar 18 jaar.

Art. 3.

Ce choix répond à la préoccupation de maintenir un juste équilibre entre la nécessité de remédier au plus tôt à une situation jugée contraire à la Constitution et le souci de veiller à assurer la sécurité juridique des situations existantes et de tenir compte des attentes créées auprès des personnes concernées.

Les trois exceptions qui s'appliquaient pour assimiler une personne à une personne de 21 ans restent valables, à savoir :

1. Si la personne est ou a été mariée
2. Si la personne a un ou plusieurs enfants à charge
3. Si le handicap est survenu après l'arrêt du droit aux allocations familiales

À partir du 1er août, les personnes qui relèvent de ces exceptions seront assimilées à une personne de 18 ans.

Il relève de la compétence des Communautés de tenir compte de cette révision de la loi dans le cadre de l'octroi des allocations familiales (supplémentaires) qui peuvent pour l'instant être octroyées jusqu'à l'âge de 21 ans.

La présente loi prévoit une possibilité de délégation au Roi de sorte qu'à l'avenir, le critère d'âge puisse éventuellement être assorti de conditions supplémentaires.

COMMENTAIRE DES ARTICLES

TITRE I. - Disposition préliminaire

Article 1er.

L'article 1er mentionne le fondement constitutionnel du projet de loi.

Art. 2.

L'article 2 abaisse le critère d'âge de 21 ans à 18 ans.

Art. 3.

Dit artikel bepaalt dat de koning kan bepalen dat er bijkomende voorwaarden dienen vervuld te zijn om te voldoen aan het leeftijdscriterium.

Art. 4.

Deze bepaling bepaalt de datum van inwerkingtreding van deze wet.

Cet article stipule que le Roi peut déterminer que des conditions supplémentaires doivent être remplies afin de répondre au critère d'âge.

Art. 4.

Cet article fixe la date d'entrée en vigueur de la présente loi.

De Minister van Werk belast met Personen met een beperking,

La Ministre de l'Emploi chargée des Personnes handicapées,

Nathalie Muylle.

KONINKRIJK BELGIE

FEDERALE OVERHEIDSDIENST SOCIALE ZEKERHEID

Voorontwerp van wet betreffende de aanpassing van het leeftijdscriterium van 21 naar 18 jaar voor de inkomensvervangende tegemoetkoming en de integratietegemoetkoming.

FILIP, Koning der Belgen,

Aan allen die nu zijn en hierna wezen zullen, Onze Groot.

Op de voordracht van de Minister van Werk, Economie, Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ:

De Minister van Werk, Economie, Consumenten, belast met Armoedebestrijding, Gelijke Kansen en Personen met een beperking is ermee belast in Onze naam bij de Kamer van volksvertegenwoordigers het ontwerp van wet in te dienen waarvan de tekst hierna volgt:

TITEL I. - Voorafgaande bepaling

Artikel 1.

Deze wet regelt een aangelegenheid als bedoeld in artikel 74 van de Grondwet.

Art. 2.

1° In artikel 2, 3, 4, 24 en 27 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap wordt het getal "21" vervangen door het getal "18".

ROYAUME DE BELGIQUE

SERVICE PUBLIC FÉDÉRAL SÉCURITÉ SOCIALE

Avant-projet de loi relatif à l'adaptation du critère d'âge de 21 à 18 ans pour l'allocation de remplacement de revenus et l'allocation d'intégration.

PHILIPPE, Roi des Belges,

À tous, présents et à venir, Salut.

Sur la proposition de la Ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Égalité des chances et des Personnes handicapées,

NOUS AVONS ARRÊTÉ ET ARRÊTONS :

La Ministre de l'Emploi, de l'Économie et des Consommateurs, chargée de la Lutte contre la pauvreté, de l'Égalité des chances et des Personnes handicapées est chargée de présenter, en Notre nom, à la Chambre des représentants, le projet de loi dont la teneur suit :

TITRE I. - Disposition préliminaire

Article 1er.

La présente loi règle une matière visée à l'article 74 de la Constitution.

Art. 2.

1° Dans les articles 2, 3, 4, 24 et 27 de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, le nombre « 21 » est chaque fois remplacé par le nombre « 18 ».

2° In artikel 3 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkoming aan personen met een handicap wordt het woord ‘eenentwintig’ vervangen door het woord “achttien”.

Art. 3.

Artikel 2 van de wet van 27 februari 1987 betreffende de tegemoetkomingen aan personen met een handicap wordt aangevuld met een paragraaf 4, luidende:

“§ 4. De Koning kan, bij een besluit vastgesteld na overleg in de Ministerraad, onder de door Hem gestelde voorwaarden, in toepassing van deze wet, bijkomende voorwaarden koppelen aan het leeftijdscriterium dat in dit artikel wordt bepaald.”

Art. 4.

Deze wet heeft uitwerking met ingang van 1 augustus 2020.

Gegeven te

Van Koningswege:

De Minister van Werk, belast met Personen met een beperking,

2° Dans l'article 3 de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées, les mots « vingt et un » sont chaque fois remplacés par le mot « dix-huit ».

Art. 3.

L'article 2 de la loi du 27 février 1987 relative aux allocations aux personnes handicapées est complété par un paragraphe 4 rédigé comme suit :

« § 4. Le Roi peut, par arrêté délibéré en Conseil des ministres, dans les conditions fixées par Lui, en application de la présente loi, assortir de conditions supplémentaires le critère d'âge prévu au présent article. »

Art. 4.

La présente loi produit ses effets le 1er août 2020.

Donné à , le

Par le Roi :

La Ministre de l'Emploi, chargée des Personnes handicapées,

Nathalie Muylle.